

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΘΕΜΑ:
Προστακτική
(επανάληψη)

Δανάη Γεωργιάδου, Σύμβουλος Λατινικών, Β.Δ.
Μ.Α. στην Κλασική Φιλολογία

Υπεύθυνος ΕΜΕ: Πέτρος Πέτρου

Προστακτική (Imperativus)

(ΛΓ σελ. 67, 71-2, 79 Σημείωση)

Ε Ν Ε Ρ Γ Η Τ Ι Κ Η Φ Ω Ν Η					
Ενεστώτας	Ενικός	2. ama αγάπα	dele κατάστρεφε	leg-e διάβαζε	audi άκουε
	Πληθυντικός	2. amā-te	delē-te	leg-ī-te	audī-te
Μέλλοντας	Ενικός	2. amā-to αγάπησε	delē-to κατάστρεψε	leg-ī-to διάβασε	audī-to άκουσε
		3. amā-to	delē-to	leg-ī-to	audī-to
	Πληθυντικός	2. ama-tōte	dele-tōte	leg-i-tōte	audi-tōte
		3. amā-nto	dele-nto	leg-u-nto	audi-u-nto
Π Α Θ Η Τ Ι Κ Η Φ Ω Ν Η					
Ενεστώτας	Ενικός	2. amā-re να αγαπιέσαι	delē-re να καταστρέφεις	leg-ē-re να διαβάσεις	audī-re να ακούσεις
	Πληθυντικός	2. ama-mīni	dele-mīni	leg-i-mīni	audi-mīni
Μέλλοντας	Ενικός	2. amā-tor να αγαπιέσαι	delē-tor να καταστρέφεις	leg-ī-tor να διαβάσεις	audī-tor να ακούσεις
		3. amā-tor	delē-tor	leg-ī-tor	audī-tor
	Πληθυντικός	3. ama-ntor	delē-ntor	leg-u-ntur	audi-u-ntur

Προστακτική ενεργητικής φωνής:

- **Ενεστώτας:** Χρησιμοποιείται περισσότερο από όλους τους τύπους προστακτικής.
- **Μέλλοντας:** Το γ' εν. και το γ' πληθ. πρόσωπο χρησιμοποιούνται μόνο σε νόμους και συνθήκες. Η προστακτική αυτή αναπληρώνει την προστακτική του ενεστώτα όταν λείπει, π.χ. scito, scitōte (του scio), memento, mementōte (του ελλειπτικού memini):

Προστακτική παθητικής φωνής:

- **Ενεστώτας:** Χρησιμοποιείται κυρίως στα αποθετικά ρήματα.

Η απαγόρευση εκφράζεται με τους εξής τρόπους:

(α) noli, nolīte + απαρ. ενεστ. (noli, nolīte: προστ. του nolo: δεν θέλω)

(β) ne + υποτ. πρκ. (αντί του ne: άλλες αρνητικές λέξεις π.χ. nemo, numquam κτλ)

Να αναγνωρίσετε γραμματικώς τα πιο κάτω παραδείγματα της προστακτικής και της απαγόρευσης (από το μάθημα XXV).

- Ante tertium diem **scitōte** ficum decerptam esse.
- **Cavēte** periculum, **tutamini** patriam.
- Oribus urbis **nolite confidere**.
- Fiduciam, quae nimia vobis est, **deponite**.
- **Neminem credideritis** patriae consultūrum esse.
- **Mementōte** rem publicam in extrēmo discrimine quondam fuisse.

Μερικές φράσεις από το «Κατά Ματθαίον» Ευαγγέλιο:
Να προσέξετε την προστακτική και την απαγόρευση.

- Et accessit Iesus et tetigit eos dixitque eis: “**Surgite** et **nolite timere**.”
- Et descentibus illis de monte praecepit Iesus et dixit: “**Nemini dixeritis** visionem, donec filius hominis a mortibus resurgat.”
- “**Nolite arbitrari** quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium.”

Ενδεικτικές δραστηριότητες
(για την τάξη ή / και το σπίτι)

1. Να κλίνετε 3 ρήματα από κάθε συζυγία σε όλους τους χρόνους της προστακτικής και των δύο φωνών.
2. Να κλίνετε την προστακτική στους τύπους που ζητούνται. Να μεταφράσετε τους τύπους στα Ελληνικά:
narro, habeo, dico, nutrio: ενεστ. ενεργ. φωνής
paro, video, mitto, punio: μέλλ. ενεργ. φωνής
spero, urgeo, impono, aperio: ενεστ. παθητ. φωνής
investigo, deleo, traho, servio: μέλλ. παθητ. φωνής
3. Να σχηματίσετε την απαγόρευση των πιο κάτω ρημάτων (και στις δύο φωνές). Να μεταφράσετε τους τύπους στα Ελληνικά:
habeo, dico, expugno, nutrio, paro, video, mitto, punio
4. Να λύσετε την άσκηση II του μαθήματος XXV και τις ασκήσεις I και II από τις Επαναληπτικές Ασκήσεις των μαθημάτων XXV-XXVII (στο πίσω μέρος του βιβλίου σας).